

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії НУФВСУ

_____ Є.В.Імас

«_____» _____ 2018 р.

ПРОГРАМА

**фахового вступного випробування з «Основ туризму»
для конкурсного відбору осіб під час прийому на III рік навчання
для здобуття ступеня «бакалавр» за спеціальністю 242 Туризм**

Розглянуто і затверджено на засіданні
приймальної комісії НУФВСУ,
протокол № ____ від
«____» _____ 2018 р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії НУФВСУ
_____ В. П. Семененко

Київ - 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступних випробувань охоплює коло питань, що в сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, яка бажає навчатися з метою набуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст». Організаційні форми контролю: фахове випробування з «Основ туризму» напряму підготовки 6.140103 «Туризм» у формі тестування.

Фахове випробування з комплексу туристичних дисциплін – це критерій оцінювання навчальних досягнень абітурієнта, що ґрунтується на розв’язанні різнорівневих тестових завдань. Вступні випробування охоплюють фахові предмети, що передбачені навчальними планами освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за напрямом підготовки «Туризм» з наступних дисциплін: «Історія світового та вітчизняного туризму», «Основи туризмознавства», «Туристичне краєзнавство», «Географія туризму», «Туристичне країнознавство», «Організація активного туризму», «Організація туристичних подорожей».

Критерії оцінювання знань абітурієнтів

Абітурієнтам пропонуються різні види тестових завдань із використанням поступово ускладнених завдань від I до IV рівня.

За правильне виконання завдання I – IV рівнів абітурієнт має можливість максимально отримати 100 балів, а саме:

№ завд/рівень	I рівень	II рівень	III рівень	IV рівень	Загальна кількість балів
1	2	3	3	8	
2	3	3	5	9	
3	5	6	7	10	
4	5	8	10	13	
Загальна кількість балів	15	20	25	40	100

Тестова 100 бальна шкала оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів:

Максимальна сума балів згідно розв’язаних тестів											
0-5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-35	35-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-100
I рівень			II рівень			III рівень			IV рівень		

Тема 1. Історія світового та вітчизняного туризму

Умови та передумови виникнення туризму. Зародження туризму. Розвиток туризму у стародавньому Єгипті. Туризм у Римській імперії. Розвиток туризму у Європі. Вплив промислової революції у 18-му ст. на розвиток туризму. Внесок Томаса Кука у розвиток туризму. Туризм в Російській імперії у цей період. Розвиток масового туризму у 20 ті роки ХХ ст. на території України. Реорганізація туризму в 1937-1940 рр. Туризм у післявоєнні роки. Діяльність «Інтуристу», БММТ «Супутник», ЦРТЕ. Особливості розвитку туризму в Україні. «Руська трійка». Дослідження лікувального потенціалу Криму, Прикарпаття, Закарпаття. Створення на території України туристичних бюро, будинків відпочинку, туристичних секцій та клубів тощо. Розвиток туризму з 1991р. до тепер.

Тема 2. Основи туризмознавства

Туризм як наукова і практична категорія. Державне регулювання та правові основи туристичної діяльності в Україні. Напрями державної політики розвитку туризму. Поняття туризму. Організаційні види та форми туризму. Турагентська і туроператорська діяльність. Основні відмінності між туроператором та турагентом. Класифікація та функції туроператорів. Турпакет: його структура та фактори які впливають на організацію турпакету. Програма обслуговування туристів: основні принципи, класифікація та порядок складання. Організація обслуговування в туризмі: перевезення, готельна індустрія, система харчування, страхування, система розваг та особливості екскурсійного обслуговування. Туристичні маршрути: основні поняття, класифікація. Види і підвиди турів за метою подорожі, сезонності, виду транспорту тощо.

Тема 3. Туристичне краєзнавство

Українське краєзнавство: сфера дослідження, об'єкти вивчення.. Загальна характеристика туристичних ресурсів України. Природно-ресурсний потенціал України. Лікувально-оздоровчі зони та центри. Об'єкти природно-заповідного фонду як ресурси розвитку туризму: природні та біосферні заповідники, національних природних парків тощо. Історико-культурний туристичний потенціал України. Замки, палацові комплекси, архітектурна та археологічна спадщина. Туристична інфраструктура України

Схеми туристичного районування. Історико-географічні області України. Туристичні регіони України. Рекреаційні регіони України: Азово-Чорноморський, Карпатський, Поліський, Подільський, Слобожанський, Придніпровський. Характеристика туристичних районів України.

Тема 4. Географія туризму

Теоретичні основи географії туризму. Туризм як соціо-еколого-економічна система та об'єкт дослідження географічної науки. Еволюція наукових досліджень. Туристичний потенціал території та загальна характеристика його основних елементів. Туристична дестинація. Форми та види туризму. Географія туристичних потоків, доходів та витрат. Географія спеціальних видів туризму. Географія рекреаційних видів туризму. Географія активних видів туризму. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму. Географія ділового туризму. Географія релігійного туризму та паломництва. Географія міського, сільського та екологічного туризму.

Тема 5. Туристичне країнознавство

Країнознавство як наукова дисципліна. Наукові школи країнознавства. Регіон як основний об'єкт дослідження в країнознавстві. Програма країнознавчого дослідження. Особливості та специфіка туристичного країнознавства. Районування, як основний метод країнознавчого дослідження в туризмі. Принципи та критерії районування в туризмі. Сучасні підходи до регіонального поділу світу. Особливості туристичного районування світу згідно з ЮНВТО.

Характеристика туристичних макрорегіонів світу: Європейський, Близькосхідний, Азійсько-Тихоокеанський, Африканський, Американський.

Структура та загальна характеристика туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму. Структура та методика туристичного вивчення країни.

Тема 6. Організація активного туризму

Визначення поняття "активний туризм". Критерії виділення основних типів, видів і форм активного туризму. Види туризму, що введені до Єдиної спортивної класифікації України (ЄСКУ): пішохідний, гірський, лижний, водний, велосипедний, автотуризм, мототуризм, спелеотуризм, вітрильний. Принципи класифікації туристських маршрутів. Основні показники, що визначають категорію складності походу. Нормативні основи розвитку активного туризму. Спеціальна туристична підготовка: організаційна, топографічна, технічна, психологічна, тактична, підготовка із забезпечення безпеки. Організація та методика проведення масових туристичних заходів, туристських змагань, походів вихідного дня. Особливості проектування спортивно-пригодницьких турів.

Тема 7. Організація туристичних подорожей

Транспортне обслуговування як складова турпродукту, його значення і види. Класифікація туристичних подорожей та транспортних засобів (за сферами використання, видами перевезень, видами засобів перевезення). Нормативно-правове регулювання транспортного перевезення туристів

Організація туристичних маршрутів та подорожей туристичним транспортом. Принципи організації туристичних маршрутів. Класифікація туристичних транспортних маршрутів. Основні вимоги до організації транспортних подорожей. Особливості організації обслуговування туристів на різних видах маршрутів: повітряному, залізничному, автобусному, водному.

1. Бабкин А.В. Специальные виды туризма. / А.В. Бабкин. – Ростов-на-Дону: Фенікс, 2008. – 252 с
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. / О.О.Бейдик. – К.: Видавничо-поліграф. центр «Київський університет». – 2001. – 395 с
3. География туризма: ученик / И.Г. Филиппова, В.Л. Погодина, Е.А. Лукьянов. – Спб: Узд. Дом «Бизнес-пресса», 2007. – 264 с.
4. География туризма: учебник / кол. авторов под ред. А.Ю. Александровой. – М.: КНОРУС, 2008. – 592 с.
5. Грабовський Ю.А., Скалій О.В. Скалій Т.В. Спортивний туризм. Навчальний посібник / Ю.А.Грабовський, О.В.Скалій, Т.В.Скалій. – Тернопіль: Богдан, 2009. – 304 с.
6. Дем'янчук Г.С. Українське краєзнавство: сторінки історії. / Г.С. Дем'янчук. – К.: Просвіта, 2006. – 293 с.
7. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навчальний посібник / В.Ф.Кифяк. – Чернівці: Книги –ХХІ, 2003. – 300 с.
8. Кузик С.П. Географія туризму: навчальний посібник / С.П. Кузик. – К.: Знання, 2011. – 271 с.
9. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: Вступ до фаху: підручник. /О.О.Любіцева, В.К.Бабарицька. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 335 с.
10. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України: навчальний посібник. / О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І.Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
11. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник / М.П.Мальська, Н.В.Антонюк, Н.М.Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661с.
12. Михайліченко Г.І. Організація туристичних подорожей : Підручник / Михайліченко Г.І., Єременко А. – К. : КНТЕУ, 2011. - 392.
13. Михайліченко Г.І. Практика організації туристичних подорожей : Навч. посібник. – К. : КНТЕУ, 2003. – 156 с.
14. Михайліченко Г.І. Організація туризму: Опорний конспект лекцій. Ч.2. Організація маршрутів та турів / Г. І. Михайліченко. – К.: КНТЕУ, 2011. – 141 с.
15. Михайліченко Г.І. Основи туризмознавства: опорний конспект лекцій: навчально-методичне видання / Г.І. Михайліченко, С. В. Мельниченко, Н.І. Ведмідь. – К.: КНТЕУ, 2011. – 76 с.
16. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник. / Є.В. Панкова. – К.: Альтерпрес, 2003. – 352 с.
17. Парфіненко А.Ю., Сідоров В.І., Любіцева О.О. Туристичне країнознавство: підручник /А.Ю Парфіненко, В.І.Сідоров, О.О.Любіцева – К.:Знання, 2015. – 551 с.
18. Петранівський В.Л. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. /В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський / за ред. проф. Ф.Д. Заставного. – 2-ге вид., виправл. – К.: Знання, 2008. – 575 с.
19. Сапожникова Е.Н. Страноведение: теория и методика туристского изучения стран: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М. : Издательский центр «Академия», 2004. – 240 с.
20. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Навчальний посібник / І.В.Смаль. – Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
21. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник / За заг. ред. В.Ф.Орлова. – К.: Грамота, 2006. –264с.
22. Стафійчук В.І., Малиновська О.Ю. Туристичне країнознавство. Навчальний посібник / В.І.Стафійчук, О.Ю. Малиновська. – Херсон: Олді-ПЛЮС, 2016. – 808 с.
23. Туристичні ресурси України / Під ред. О.І. Лугової. – К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 1996. – 352 с.

24. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: Навчальний посібник / За ред. О.О.Любицевої. – К.: Альтерпрес, 2008. – 436 с.
25. Устименко Л. Історія туризму / Л.Устименко, І.Афанасьєв – К.: Альтерпрес, 2005. – 319 с.
26. Устименко Л.М. Основи туризмознавства: навчальний посібник/ Л. М.Устименко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2011. – 345 с.
27. Фастовець О.О. Організація транспортних подорожей та перевезень туристів. Навчальний посібник / О.О.Фастовець. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 233 с.
28. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні: навч. посіб./ В.К. Федорченко, Т.А.Дьорова. – К.: Вища школа, 2002. – 195 с.
29. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. / Н.В.Фоменко. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
30. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник. – К. : Атіка, 2006. – 254 с.